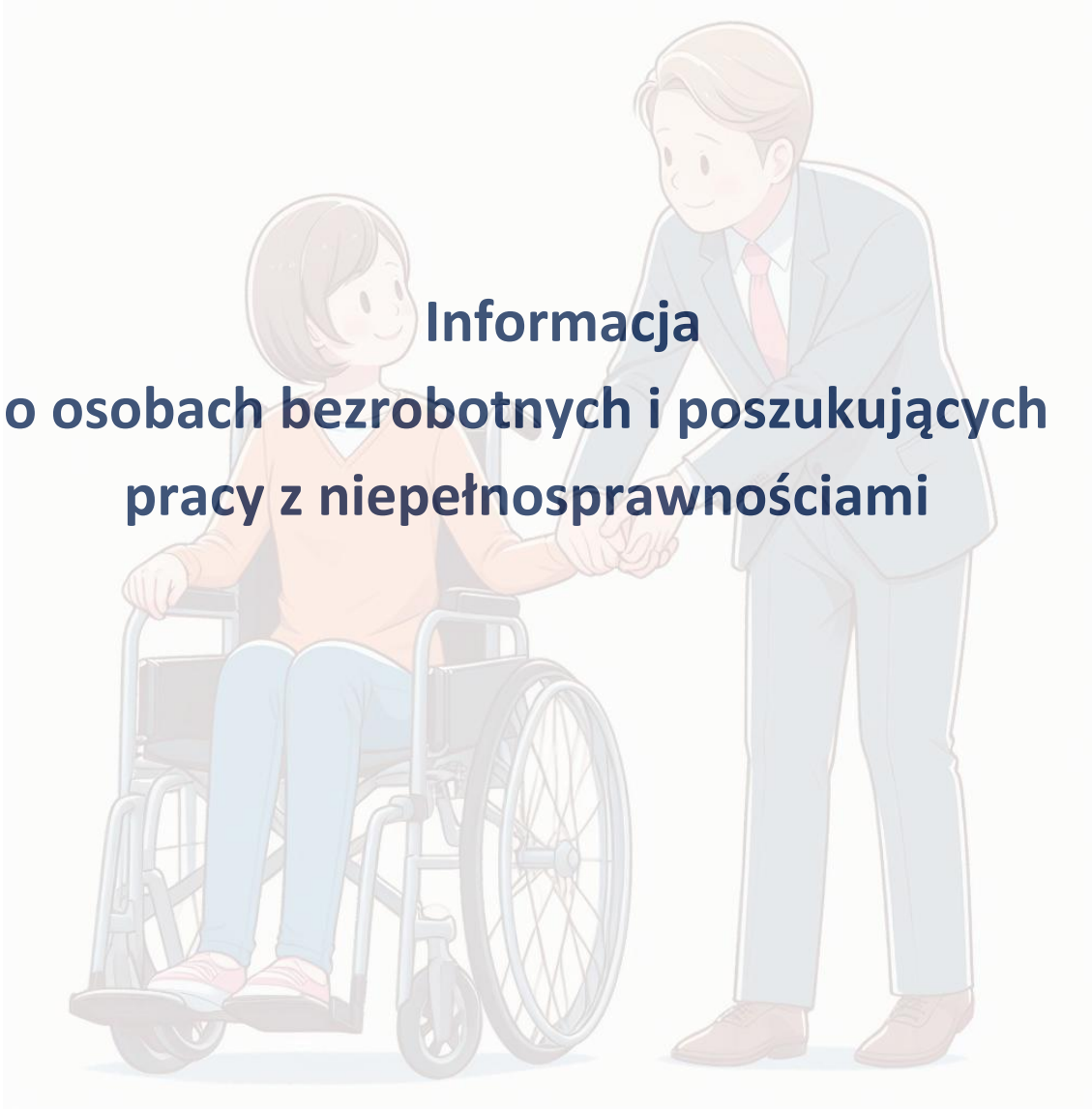

Wojewódzki Urząd Pracy
w Katowicach

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach

ul. Kościuszki 30, 40-048 Katowice
tel. +48 32 757 33 01, +48 32 757 33 60 fax +48 32 757 33 62
e-mail: wup@wup-katowice.pl, www.wup-katowice.pl

Informacja o osobach bezrobotnych i poszukujących pracy z niepełnosprawnościami

Katowice, kwiecień 2025 r.

Spis treści

UWAGI WSTĘPNE	3
1 ZATRUDNIENIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM	4
1.1 Zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami w gospodarce narodowej	4
1.2 Zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami w zakładach pracy chronionej oraz zakładach aktywności zawodowej	6
1.3 Oferty pracy dla osób z niepełnosprawnościami zgłaszane do powiatowych urzędów pracy na Śląsku	8
2 BEZROBOTNE OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM	9
2.1 Osoby z niepełnosprawnościami zarejestrowane jako bezrobotne w powiatowych urzędach pracy ...	9
2.2 Terytorialne zróżnicowanie bezrobocia osób z niepełnosprawnościami	10
2.3 Cechy demograficzno-społeczne bezrobotnych osób z niepełnosprawnościami	12
2.3.1 Bezrobotne osoby z niepełnosprawnościami według wieku.....	12
2.3.2 Bezrobotne osoby z niepełnosprawnościami według wykształcenia.....	13
2.3.3 Bezrobotne osoby z niepełnosprawnościami według czasu pozostawania bez pracy.....	13
2.3.4 Bezrobotne osoby z niepełnosprawnościami według stażu pracy.....	14
2.3.5 Stopień i przyczyny niepełnosprawności osób bezrobotnych	15
3 OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI POSZUKUJĄCE PRACY I NIEPOZOSTAJĄCE W ZATRUDNIENIU W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM	16
3.1 Osoby z niepełnosprawnościami zarejestrowane jako poszukujące pracy w powiatowych urzędach pracy	16
3.2 Terytorialne zróżnicowanie osób z niepełnosprawnościami poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy	18
3.3 Cechy demograficzno-społeczne osób z niepełnosprawnościami poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu	20
3.3.1 Osoby z niepełnosprawnościami poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu według wieku	20
3.3.2 Osoby z niepełnosprawnościami poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu według wykształcenia.....	20
3.3.3 Osoby z niepełnosprawnościami poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu według czasu pozostawania bez pracy.....	21
3.3.4 Osoby z niepełnosprawnościami poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu według dotychczasowego stażu pracy	22
3.3.5 Stopień i przyczyny niepełnosprawności osób poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu.....	22
PODSUMOWANIE	24

Uwagi wstępne

W informacji na temat bezrobocia osób z niepełnosprawnościami wykorzystano dane ze sprawozdania MRPiPS-07 „Sprawozdanie o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu” sporządzanego przez powiatowe urzędy pracy we współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach, w okresach półrocznych. Ogólne informacje o stanie i strukturze bezrobocia niepełnosprawnych powstały w oparciu o dane sporządzanego miesięcznie sprawozdania MRPiPS – 01 „Sprawozdanie o rynku pracy”.

Uzupełnieniem informacji są dane dotyczące zbiorowości niepełnosprawnych, uwzględniające informacje dotyczące aktywności zawodowej, na podstawie publikacji Głównego Urzędu Statystycznego oraz Urzędu Statystycznego w Katowicach.

Osoba niepełnosprawna może być zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy jako¹:

- bezrobotny – to osoba, która posiada ustaloną niepełnosprawność, jednak nie jest uprawniona m.in. do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty socjalnej, zasiłku stałego. Status osoby bezrobotnej umożliwia korzystanie ze wszystkich usług urzędu pracy i instrumentów przewidzianych dla osoby bezrobotnej².
- poszukujący pracy – to osoba, która oprócz ustalonej niepełnosprawności jest uprawniona m.in. do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty socjalnej, zasiłku stałego. Status osoby poszukującej pracy i niepozostającej w zatrudnieniu nie uprawnia do ubezpieczenia zdrowotnego i ogranicza zakres pomocy ze strony urzędu³.

Osoba z orzeczonym stopniem o niepełnosprawności, która jest zdolna do podjęcia zatrudnienia w co najmniej połowie wymiaru czasu pracy, posiadająca status „bezrobotnego” może skorzystać ze wszystkich usług urzędu pracy i instrumentów przewidzianych dla osoby bezrobotnej.

¹ <http://psz.praca.gov.pl/dla-bezrobotnych-i-poszukujacych-pracy/dla-niepelnosprawnych> data pobrania 31.03.2025 r.

² <https://zielonalinia.gov.pl/-/wsparcie-z-urzedu-pracy-dla-osoby-niepelnosprawnej> data pobrania 01.04.2025 r.

³ tamże

1 Zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami w województwie śląskim

1.1 Zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami w gospodarce narodowej

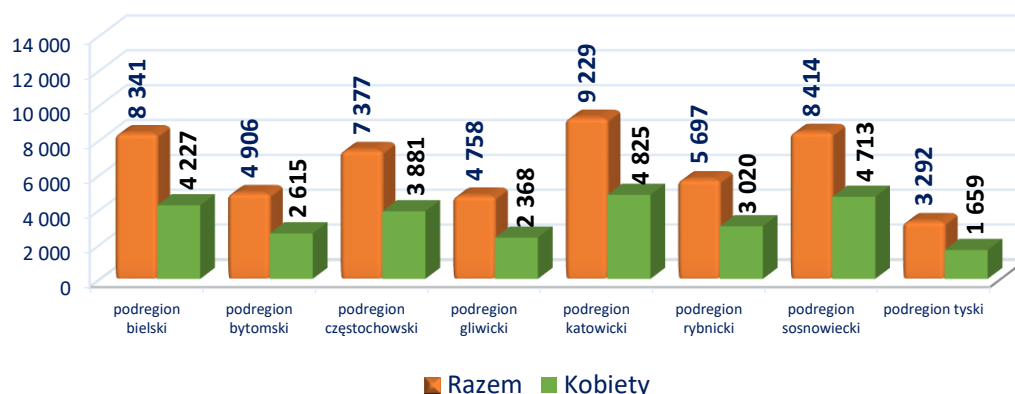
Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w 2024 r. w województwie śląskim liczba osób z niepełnosprawnościami pracujących w gospodarce narodowej wyniosła 52 014 osób. W porównaniu do 2023 r. nastąpił spadek ich liczebności o 40 osób, tj. o 0,1%. Natomiast wśród kobiet, które stanowiły ponad połowę pracujących w omawianej kategorii osób, ich liczebność wzrosła w stosunku do 2023 r. o 467 pań, tj. o 1,7% podobnie jak udział w populacji pracujących (o 0,9 p. proc.). Nadal zdecydowana większość osób z tej kategorii pracowała w sektorze prywatnym (79,7%), mimo że ich liczebność spadła o 534 osoby podobnie jak udział (o 1,0 p. proc.) (zob. tabela 1).

Tabela 1. Pracujące osoby z niepełnosprawnościami w województwie śląskim (stan na 31.X)

Wyszczególnienie	Osoby 2023 r.	% udział w 2023 r.	Osoby 2024 r.	% udział w 2024 r.	Wzrost/spadek osoby	Wzrost/spadek udziału w p. proc.
Pracujący z niepełnosprawnościami ogółem	52 054	100,0	52 014	100,0	-40	x
w tym kobiety	26 841	51,6	27 308	52,5	467	0,9
w tym w sektorze prywatnym	41 987	80,7	41 453	79,7	-534	-1,0

Według stanu na koniec października 2024 r. najwięcej zatrudnionych osób z niepełnosprawnościami było w podregionie katowickim (9,2 tys. osób) z czego 52,3% stanowiły kobiety (4,9 tys. osób). Najmniejszą ilość zatrudnionych odnotowano w podregionie tyskim – 3,3 tys. osób, w tym 1,7 tys. kobiet, tj. 50,4% ogółu pracujących z niepełnosprawnościami. Należy mieć na uwadze, że ilość zatrudnionych osób z niepełnosprawnościami jest wypadkową wielu czynników, w tym demografii, stanu zdrowia, możliwości ekonomicznych i gospodarczych w każdym z podregionów, a także przystosowania miejsc pracy dla tych osób (zob. wykres 1).

Wykres 1. Pracujące osoby z niepełnosprawnościami według podregionów w województwie śląskim (stan na 31.10.2024 r.)

Źródło: dane pozyskane z GUS

W województwie śląskim wskaźnik zatrudnienia⁴ osób niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata wyniósł w IV kwartale 2024 r. 35,5% (6 miejsce w kraju), a w tym samym okresie roku poprzedniego wskaźnik ten był wyższy i wynosił 38,7% (3 miejsce w kraju), co oznacza spadek o 3,2 p. proc. Wartość omawianego wskaźnika dla kraju była niższa niż w naszym województwie i wyniosła w IV kwartale 2024 r. 30,1% podobnie jak w analogicznym okresie roku ubiegłego (zob. tabela 2).

Tabela 2. Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata (stan w IV kwartale)

Wyszczególnienie	IV kwartał 2023 r.	IV kwartał 2024 r.	Wzrost/spadek w stosunku do 2023 r. w p. proc.
Polska	30,1%	30,1%	0,0
Dolnośląskie	39,1%	36,4%	-2,7
Kujawsko-pomorskie	32,6%	27,9%	-4,7
Lubelskie	24,7%	18,5%	-6,2
Lubuskie	32,7%	38,5%	5,8
Łódzkie	31,9%	29,8%	-2,1
Małopolskie	20,6%	21,3%	0,7
Mazowieckie	28,4%	26,3%	-2,1
Opolskie	30,3%	36,0%	5,7
Podkarpackie	27,9%	28,2%	0,3
Podlaskie	20,0%	31,1%	11,1
Pomorskie	41,3%	38,2%	-3,1
Śląskie	38,7%	35,5%	-3,2
Świętokrzyskie	31,3%	41,5%	10,2
Warmińsko-mazurskie	15,5%	20,0%	4,5
Wielkopolskie	27,7%	31,7%	4,0
Zachodniopomorskie	22,4%	17,4%	-5,0

Źródło: GUS; Bank Danych Lokalnych <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/> data pobrania 01.04.2025 r.

Województwo śląskie jest jednym z ośmiu województw, w których wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w ciągu roku zmniejszył się. Najbardziej obniżył się on w województwie lubelskim (o 6,2 p. proc.). Natomiast w pozostałych województwach wartość tego wskaźnika w stosunku do roku poprzedniego wzrosła zwłaszcza w województwie podlaskim (o 11,1 p. proc.) oraz w województwie świętokrzyskim (o 10,2 p. proc.).

⁴ GUS; https://bdl.stat.gov.pl/BDLARCH/metadane/podgrupy/380?ctl00_ContentPlaceHolder_ListaPodgrupChangePage=4_20# Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata obliczany jest jako udział pracujących niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata w ogólnej liczbie ludności niepełnosprawnej w tym wieku. Zbiorowość osób niepełnosprawnych została wyodrębniona z ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej, na podstawie kryterium prawnego. Do osób niepełnosprawnych zaliczono osoby w wieku 16 lat i więcej, które mają przyznane orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub niezdolności do pracy.

1.2 Zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami w zakładach pracy chronionej oraz zakładach aktywności zawodowej⁵

W województwie śląskim w omawianym okresie, w 70 zakładach pracy chronionej (ZPCh) pracowało 10,3 tys. osób, w tym niemal 8,0 tys. osób z niepełnosprawnościami, ale w stosunku do 2023 r. widoczny jest spadek ZPCh o 6 podmiotów. Nasze województwo plasuje się na drugim miejscu pod względem liczby ZPCh, za Wielkopolską gdzie znajduje się 77 takich zakładów (pracuje w nich 8,3 tys. osób, w tym 6,3 tys. osób z opisywanej kategorii). W skali całego kraju w stosunku do 2023 r. widoczny jest spadek liczby zakładów pracy chronionej w 15 województwach, jedynie w województwie lubuskim wartość tego wskaźnika nie uległa zmianie (zob. tabela 3).

Tabela 3. Zatrudnienie w zakładach pracy chronionej według województw (stan na 31.XII)

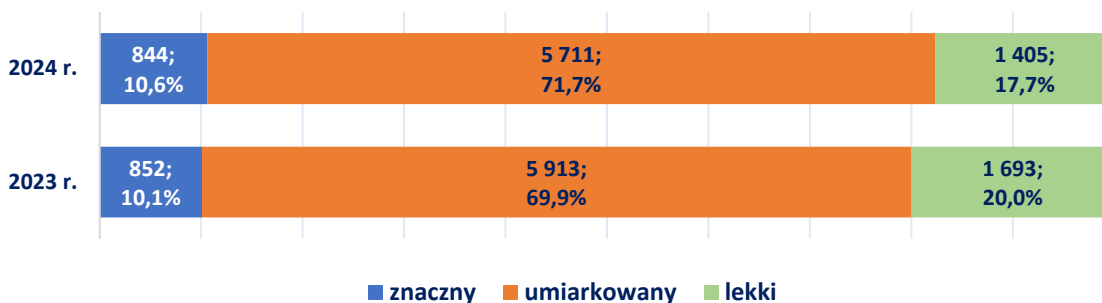
Województwo	Liczba ZPCh 2023 r.	Liczba ZPCh 2024 r.	Zatrudnienie ogółem 2024 r.	Liczba zatrudnionych osób z niepełnosprawnościami 2024 r.	Udział w zatrudnionych ogółem % 2024 r.
Dolnośląskie	57	55	15 320	11 596	75,7
Kujawsko-pomorskie	45	42	4 534	3 759	82,9
Lubelskie	18	17	1 799	1 185	65,9
Lubuskie	27	27	3 249	2 672	82,3
Łódzkie	49	42	7 565	5 985	79,1
Małopolskie	35	32	6 812	5 124	75,2
Mazowieckie	54	52	19 267	15 069	78,2
Opolskie	11	10	1 649	1 167	70,8
Podkarpackie	56	51	8 669	7 049	81,3
Podlaskie	13	12	756	532	70,4
Pomorskie	54	49	5 398	4 191	77,6
Śląskie	76	70	10 348	7 960	76,9
Świętokrzyskie	20	19	1 784	1 478	82,9
Warmińsko-mazurskie	30	24	2 058	1 587	77,1
Wielkopolskie	85	77	8 339	6 255	75,0
Zachodnio-pomorskie	9	8	717	548	76,4
Ogółem	639	587	98 263	76 157	77,5

W ZPCh na Śląsku na koniec 2024 r. najwięcej zatrudnionych posiadało umiarkowany stopień niepełnosprawności – 71,7%, a w stosunku do 2023 r. nastąpił wzrost tej kategorii osób o 1,8 p. proc.

⁵ Źródło: <http://niepelnosprawni.gov.pl/p,84,dane-dotyczace-zakladow-pracy-chronionej> oraz <http://niepelnosprawni.gov.pl/p,85,dane-dotyczace-zakladow-aktywnosci-zawodowej>; opracowania na podstawie sprawozdań wojewodów INF-ZPCh ZAZ II półrocze 2024 r.

Co szósty legitymował się lekkim stopniem niepełnosprawności – 17,7% (spadek o 2,3 p. proc.), a co dziewiąty znacznym (10,6%; wzrost o 0,5 p. proc.) (zob. wykres 2).

Wykres 2. Zatrudnienie w zakładach pracy chronionej według orzeczonego stopnia niepełnosprawności (stan na 31.XII);

W omawianym okresie na Śląsku, w 16 zakładach aktywności zawodowej pracowało (ZAZ) 1,0 tys. osób, w tym 0,8 tys. osób z niepełnosprawnościami. W stosunku do 2023, w przeciwieństwie do liczby zakładów pracy chronionej, widoczny jest niewielki wzrost zakładów aktywności zawodowej (o 1 podmiot). Nasze województwo plasuje się na pierwszym miejscu pod względem liczby ZAZ, przed Małopolską gdzie znajduje się 15 takich zakładów (pracuje w nich 0,9 tys. osób, w tym 0,7 tys. osób z opisywanej kategorii). W skali całego kraju w stosunku do 2023 r. widoczny jest wzrost liczby zakładów aktywności zawodowej, przy czym na ich większą liczbę wpłynęły 4 województwa (małopolskie, podlaskie, śląskie i świętokrzyskie) (zob. tabela 4).

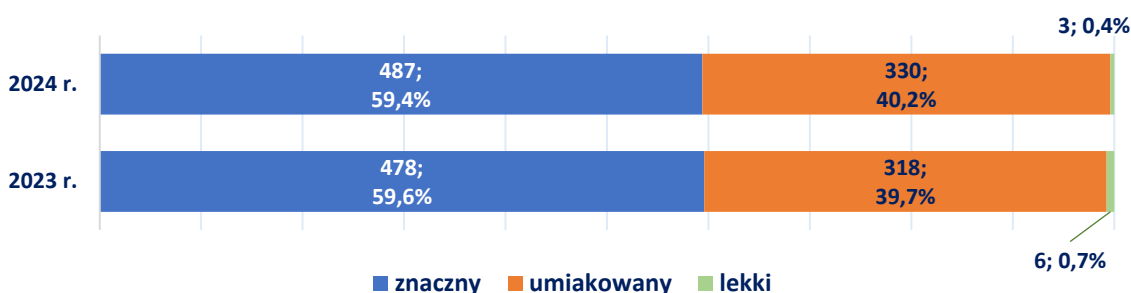
Tabela 4. Zatrudnienie w zakładach aktywności zawodowej według województw (stan na 31.XII)

Województwo	Liczba ZAZ 2023 r.	Liczba ZAZ 2024 r.	Zatrudnienie ogółem 2024 r.	Liczba zatrudnionych osób z niepełnosprawnościami 2024 r.	Udział w zatrudnionych ogółem % 2024 r.
Dolnośląskie	9	9	609	474	77,8
Kujawsko-pomorskie	9	9	582	451	77,6
Lubelskie	9	9	482	365	75,7
Lubuskie	2	2	56	42	75,0
Łódzkie	8	8	529	411	77,8
Małopolskie	13	15	854	693	81,1
Mazowieckie	10	10	444	340	76,6
Opolskie	5	5	417	349	83,6
Podkarpackie	12	12	1 308	998	76,2
Podlaskie	9	10	494	373	75,5
Pomorskie	2	2	155	120	77,6
Śląskie	15	16	1 045	820	78,5
Świętokrzyskie	9	10	542	414	76,4

Województwo	Liczba ZAZ 2023 r.	Liczba ZAZ 2024 r.	Zatrudnienie ogółem 2024 r.	Liczba zatrudnionych osób z niepełnosprawnościami 2024 r.	Udział w zatrudnionych ogółem % 2024 r.
Warmińsko- mazurskie	10	10	475	347	73,1
Wielkopolskie	9	9	757	581	76,8
Zachodnio- pomorskie	10	10	1 016	742	73,1
Ogółem	141	146	9 764	7 520	77,0

W ZAZ na Śląsku na koniec 2024 r. ponad połowa zatrudnionych posiadała znaczny stopień niepełnosprawności – 59,4%, a ponad jedna trzecia z nich legitymowała się umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – 40,2%. Osoby z orzeczoną lekką stopniem były zatrudniane sporadycznie. W stosunku do 2023 r. zatrudnienie w śląskich ZAZ wzrosło o 18 osób, tj. o 2,2% (2024 r. – 820 osób; 2023 r. – 802 osoby) (zob. wykres 3).

Wykres 3. Zatrudnienie w zakładach aktywności zawodowej według orzeczonego stopnia niepełnosprawności (stan na 31.XII);

1.3 Oferty pracy dla osób z niepełnosprawnościami zgłaszane do powiatowych urzędów pracy na Śląsku

Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłaszanych do powiatowych urzędów pracy w 2024 r. wyniosła ogółem 107,0 tys. i spadła w stosunku do 2023 r. o 8,2% (9 568 ofert mniej), w tym samym okresie liczba ofert pracy dla osób z niepełnosprawnościami wyniosła 2 602 (2,4% ogółu ofert) i spadła o 19,4% (o 628 ofert). Dynamika spadku była zdecydowanie większa wśród ofert pracy dla osób z niepełnosprawnościami (zob. tabela 5).

Tabela 5. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w powiatowych urzędach pracy w województwie śląskim na przestrzeni roku 2023 i 2024

Oferty pracy	2023 r.	2024 r.	Wzrost/spadek w stosunku do 2023 r. w %
ogółem	116 540	106 972	-8,2
dla osób z niepełnosprawnościami	3 230	2 602	-19,4

2 Bezrobotne osoby z niepełnosprawnościami w województwie śląskim

2.1 Osoby z niepełnosprawnościami zarejestrowane jako bezrobotne w powiatowych urzędach pracy

Według stanu na koniec 2024 roku w województwie śląskim zarejestrowanych było 62 583 bezrobotnych, w tym 5 046 osób z niepełnosprawnościami, co stanowiło 8,1% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do roku poprzedniego liczebność tej kategorii zarejestrowanych zmniejszyła się o 780 osób, tj. o 13,4%.

Wśród zarejestrowanych osób z niepełnosprawnościami na koniec 2024 r. ponad połowę stanowili mężczyźni, przy czym w stosunku do 2023 r. odnotowano spadek ich liczby o 416 osób i wzrost udziału o 0,3 p. proc. Wśród kobiet natomiast odnotowano spadek zarówno ich liczby jak i udziału (-364 osoby; -0,3 p. proc.).

Mieszkańcy miast stanowili zdecydowaną większość w tej kategorii bezrobotnych (81,4%), przy czym w stosunku do 2023 r. odnotowano spadek ich liczby (o 623 osoby) i wzrost udziału w omawianej populacji o 0,2 p. proc. Wśród mieszkańców wsi odnotowano spadek zarówno ich liczebności (o 157 osób) jak i udziału (o 0,2 p. proc.).

Na koniec 2024 r. wśród bezrobotnych z niepełnosprawnościami 664 osoby, tj. 13,2% miały prawo do zasiłku, a w stosunku do 2023 r. nastąpił wzrost zarówno liczebności w tej kategorii zarejestrowanych (o 10 osób) jak i ich udziału (o 1,9 p. proc.). W tej grupie spadła liczba i udział kobiet (o 4 osoby i 0,9 p. proc.), ale wzrosła liczba i udział mężczyzn (o 14 osób i 1,1 p. proc.) (zob. tabela 6).

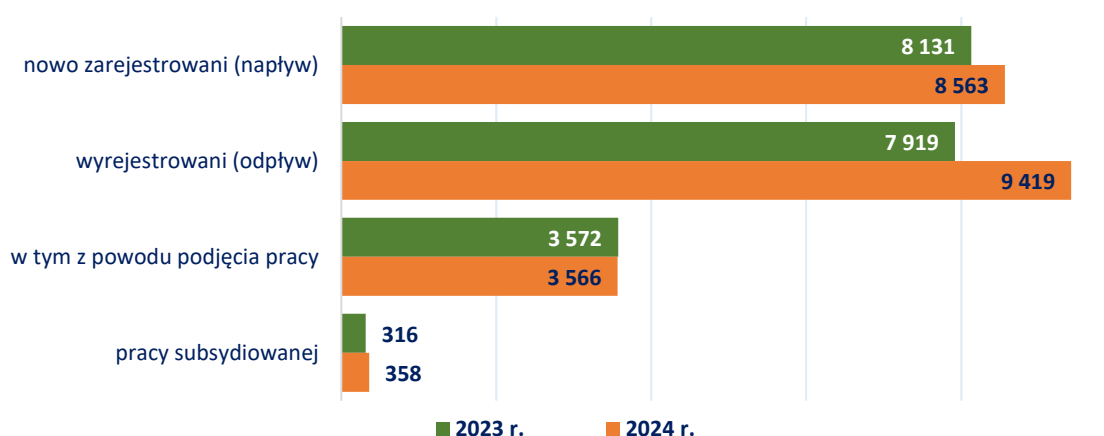
Tabela 6. Bezrobotne osoby z niepełnosprawnościami (stan na 31.XII)

Wyszczególnienie	Osoby w 2023 r.	% udział w 2023 r.	Osoby w 2024 r.	% udział w 2024 r.	Wzrost/spadek w osobach	Wzrost/spadek udziału w p. proc.
Bezrobotni z niepełnosprawnościami	5 826	100,0	5 046	100,0	-780	-
Bezrobotni mężczyźni z niepełnosprawnościami	3 228	55,4	2 812	55,7	-416	0,3
Bezrobotne kobiety z niepełnosprawnościami	2 598	44,6	2 234	44,3	-364	-0,3
Bezrobotni mieszkańcy miast z niepełnosprawnościami	4 730	81,2	4 107	81,4	-623	0,2
Bezrobotni mieszkańcy wsi z niepełnosprawnościami	1 096	18,8	939	18,6	-157	-0,2
Bezrobotni z niepełnosprawnościami z prawem do zasiłku	654	11,2	664	13,2	10	1,9
Bezrobotne kobiety z niepełnosprawnościami z prawem do zasiłku	355	6,1	351	7,0	-4	0,9

Wyszczególnienie	Osoby w 2023 r.	% udział w 2023 r.	Osoby w 2024 r.	% udział w 2024 r.	Wzrost/ spadek w osobach	Wzrost/ spadek udziału w p. proc.
Bezrobotni mężczyźni z niepełnosprawnościami z prawem do zasiłku	299	5,1	313	6,2	14	1,1

Na przestrzeni 2024 r. w powiatowych urzędach pracy w województwie śląskim zarejestrowano 8 563 osoby z niepełnosprawnościami, czyli o 432 osoby, tj. o 5,3% więcej niż w ubiegłym roku. Z kolei w tym samym okresie wyrejestrowano z ewidencji 9 419 osób z omawianej kategorii, czyli o 1 500 osób, tj. o 18,9% więcej niż w 2023 r. Wśród wyrejestrowań 37,9% stanowił odpływ bezrobotnych z powodu podjęcia pracy, który był niższy o 7,2 p. proc. w stosunku do roku poprzedniego (2023 r. – 45,1%). W przypadku podjęć pracy, co dziesiąte odnosiło się do pracy subsydiowanej (10,0%; 2023 r. - 8,8%) (zob. wykres 4).

Wykres 4. Nowo zarejestrowane i wyrejestrowane bezrobotne osoby z niepełnosprawnościami na przestrzeni roku 2023 i 2024

2.2 Terytorialne zróżnicowanie bezrobocia osób z niepełnosprawnościami

Charakterystyczną cechą bezrobocia osób z niepełnosprawnościami w województwie śląskim jest stosunkowo duże zróżnicowanie pod względem liczby zarejestrowanych. Najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2024 r. było w miastach na prawach powiatu: Częstochowie (493 osoby), Bielsku - Białej (304 osoby) oraz Sosnowcu (232 osoby). Natomiast najmniej zarejestrowanych bezrobotnych z niepełnosprawnościami zewidencjonowano w: powiecie bieruńsko – lędzińskim (24 osoby), Piekarach Śląskich (53 osoby) oraz Świętochłowicach (54 osoby). Jeżeli chodzi o udział zarejestrowanych po raz kolejny miasto Bielsko - Biała znalazło się na pierwszym miejscu pod względem wartości tego wskaźnika, który wyniósł na koniec 2024 r. 15,0% wyprzedzając tym samym Częstochowę (13,8%) i powiat raciborski (10,2%). Porównując dane rok do roku zaobserwowano, iż w większości powiatów naszego województwa nastąpił spadek wartości omawianego wskaźnika. Najwyższy spadek odnotowano w Chorzowie (o 4,3 p. proc.), powiecie rybnickim (o 3,6 p. proc.) oraz Świętochłowicach (o 3,5 p. proc.). Wzrost tego wskaźnika odnotowano jedynie w Żorach (o 2,0

p. proc.) i w powiecie lublinieckim (o 0,1 p. proc.), a w powiecie myszkowskim jego wartość nie uległa zmianie. W całym województwie śląskim niepełnosprawni stanowili 8,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (zob. tabela 7).

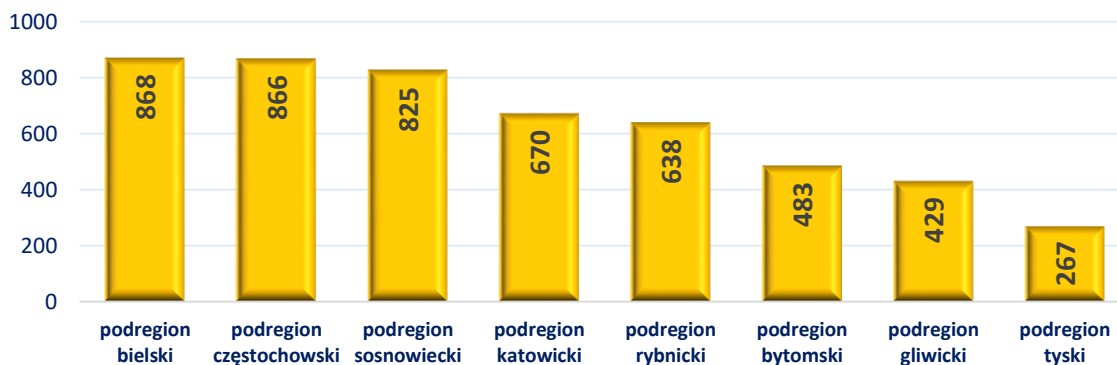
Tabela 7. Bezrobotne osoby z niepełnosprawnościami według powiatów (stan na 31.XII)

Powiaty	Udział osób z niepełnosprawnościami wśród ogółu bezrobotnych w 2023 r.	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych OGÓŁEM w 2024 r.	Liczba bezrobotnych osoby z niepełnosprawnościami w 2024 r.	Udział wśród ogółu bezrobotnych	Roczny wzrost/spadek udziału w p. proc.
Będziński	8,5%	2 453	170	6,9%	-1,6
Bielski	11,3%	1 827	179	9,8%	-1,5
Cieszyński	7,5%	2 963	204	6,9%	-0,6
Częstochowski	7,8%	2 517	171	6,8%	-1,0
Gliwicki	7,6%	1 175	80	6,8%	-0,8
Kłobucki	4,7%	2 290	95	4,1%	-0,6
Lubliniecki	5,3%	1 413	76	5,4%	0,1
Mikołowski	8,4%	1 162	80	6,9%	-1,5
Myszkowski	8,6%	1 247	107	8,6%	0,0
Pszczynski	6,6%	1 248	70	5,6%	-0,9
Raciborski	11,1%	1 408	143	10,2%	-1,0
Rybnicki	10,4%	814	55	6,8%	-3,6
Tarnogórski	7,1%	2 324	151	6,5%	-0,6
Bieruńsko-Lędziński	7,6%	360	24	6,7%	-1,0
Wodzisławski	9,4%	1 847	153	8,3%	-1,2
Zawierciański	10,3%	1 954	159	8,1%	-2,2
Żywiecki	7,3%	2 680	181	6,8%	-0,6
Bielsko-Biała	15,7%	2 031	304	15,0%	-0,7
Bytom	8,1%	3 364	203	6,0%	-2,1
Chorzów	13,4%	1 376	125	9,1%	-4,3
Częstochowa	14,4%	3 575	493	13,8%	-0,6
Dąbrowa Górnicza	8,2%	2 143	154	7,2%	-1,0
Gliwice	8,8%	2 251	148	6,6%	-2,2
Jastrzębie-Zdrój	10,6%	1 053	98	9,3%	-1,3
Jaworzno	11,6%	1 177	110	9,3%	-2,3
Katowice	10,5%	2 122	201	9,5%	-1,1
Mysłowice	12,0%	1 023	100	9,8%	-2,2
Piekary Śląskie	6,8%	1 121	53	4,7%	-2,1

Powiaty	Udział osób z niepełnosprawnościami wśród ogółu bezrobotnych w 2023 r.	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych OGÓŁEM w 2024 r.	Liczba bezrobotnych osoby z niepełnosprawnościami w 2024 r.	Udział wśród ogółu bezrobotnych	Roczny wzrost/spadek udziału w p. proc.
Ruda Śląska	11,4%	1 162	108	9,3%	-2,1
Rybnik	11,1%	1 371	125	9,1%	-1,9
Siemianowice Śląskie	12,5%	826	82	9,9%	-2,6
Sosnowiec	7,8%	3 777	232	6,1%	-1,7
Świętochłowice	13,4%	542	54	10,0%	-3,5
Tychy	9,1%	1 100	93	8,5%	-0,6
Zabrze	10,7%	2 121	201	9,5%	-1,2
Żory	6,4%	766	64	8,4%	2,0
Razem województwo	9,3%	62 583	5 046	8,1%	-1,2

W końcu grudnia 2024 r. najwięcej bezrobotnych osób z niepełnosprawnościami zarejestrowanych było w podregionach bielskim i częstochowskim (po 17,2% ogółu bezrobotnych w tej kategorii). Najmniej bezrobotnych w tej kategorii pozostawało w rejestrach powiatowych urzędów pracy w podregionie tyskim (5,3%) (zob. wykres 5).

Wykres 5. Bezrobotni z niepełnosprawnościami według podregionów (stan na 31.12.2024 r.)

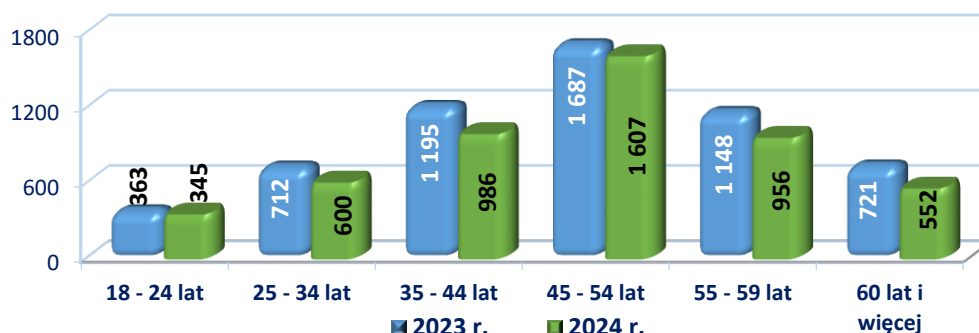

2.3 Cechy demograficzno-społeczne bezrobotnych osób z niepełnosprawnościami

2.3.1 Bezrobotne osoby z niepełnosprawnościami według wieku

Niepełnosprawność najczęściej nabywa się z wiekiem, stąd na koniec 2024 r. osoby młode, poniżej 35 roku życia stanowiły zaledwie 18,7% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych w województwie śląskim (945 osób). Dominującą kategorią były osoby w grupie 45-54 lata (31,8%), a osoby powyżej 55 roku życia stanowiły 29,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych z niepełnosprawnościami (zob. wykres 6).

Wykres 6. Bezrobotne osoby z niepełnosprawnościami według wieku (stan na 31.XII)

2.3.2 Bezrobotne osoby z niepełnosprawnościami według wykształcenia

Z danych na koniec 2024 r. wynika, że ponad połowa zarejestrowanych bezrobotnych z niepełnosprawnościami zakończyła swoją edukację na poziomie szkoły zasadniczej zawodowej/branżowej albo gimnazjum lub niższego wykształcenia, co może wynikać z nieprzystosowania infrastruktury placówek oświatowych, braku możliwości transportu osób z niepełnosprawnościami do wybranej szkoły lub też postępującej niepełnosprawności (59,5%). Z kolei co trzeci z nich legitymował się wykształceniem średnim ogólnokształcącym lub policealnym i średnim zawodowym/branżowym (31,3%), a zaledwie 9,2% posiadało wykształcenie wyższe (zob. tabela 8).

Tabela 8. Bezrobotne osoby z niepełnosprawnościami według wykształcenia (stan na 31.XII)

Wykształcenie	Liczba osób w 2023 r.	% udział w 2023 r.	Liczba osób w 2024 r.	% udział w 2024 r.	Wzrost/spadek
Wyższe	486	8,3	464	9,2	0,9
Policealne i średnie zawodowe/branżowe	1 174	20,2	1 109	22,0	1,8
Średnie ogólnokształcące	536	9,2	468	9,3	0,1
Zasadnicze zawodowe/branżowe	1 921	33,0	1 637	32,4	-0,6
Gimnazjalne/podstawowe i poniżej	1 709	29,3	1 368	27,1	-2,2
Razem	5 826	100,0	5 046	100,0	-

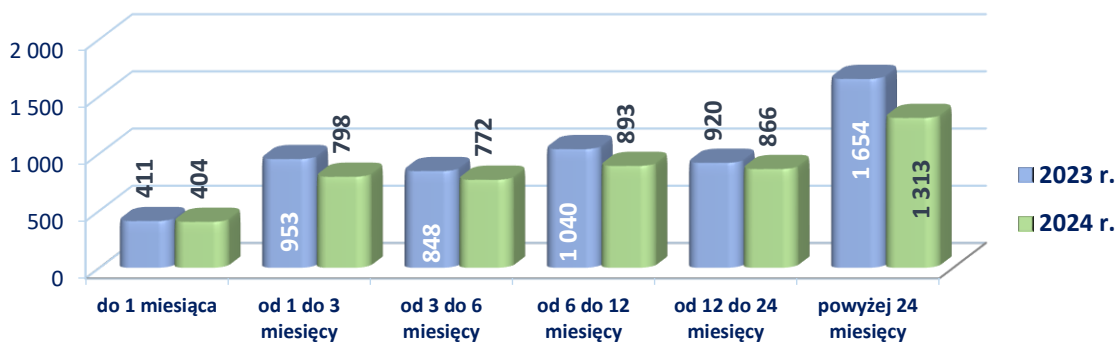
Porównując dane rok do roku należy stwierdzić, że spadek udziału bezrobotnych z niepełnosprawnościami wystąpił w dwóch najniższych kategoriach według poziomu wykształcenia, przy czym największy w grupie legitymującej się wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym i poniżej (o -2,2 p. proc.). W pozostałych kategoriach odnotowano wzrost, największy wśród osób posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe/branżowe (o 1,8 p. proc.).

2.3.3 Bezrobotne osoby z niepełnosprawnościami według czasu pozostawania bez pracy

Analizując strukturę bezrobocia pod względem czasu pozostawania bez pracy, można zauważyć, że w końcu 2024 roku jedynie 8,0% niepełnosprawnych pozostawało poza zatrudnieniem do 1 miesiąca. Najliczniejszą grupę bezrobotnych z niepełnosprawnościami stanowili pozostający bez zatrudnienia

nieprzerwanie powyżej 12 miesięcy (2 179 osób, tj. 43,2%). Grupa długookresowo bezrobotnych jest wewnętrznie zróżnicowana, tworzą ją osoby pozostające bez pracy nieprzerwanie od 12 do 24 miesięcy oraz chronicznie bezrobotni, którzy nie mają zatrudnienia ponad 24 miesiące (odpowiednio: 17,2%; 26,0%) (zob. wykres 7).

Wykres 7. Bezrobotne osoby z niepełnosprawnościami według czasu pozostawania bez pracy (stan na 31.XII)

2.3.4 Bezrobotne osoby z niepełnosprawnościami według stażu pracy

W końcu 2024 r. 89,3% ogółu bezrobotnych z niepełnosprawnościami to osoby poprzednio pracujące. Najliczniejszą grupę zarejestrowanych w tej kategorii stanowili bezrobotni ze stażem pracy pomiędzy 1 a 5 lat (1 077 osób), a ich udział był również najwyższy i wynosił 21,3% omawianej subpopulacji. W stosunku do 2023 r. największy spadek udziału bezrobotnych z niepełnosprawnościami odnotowuje się w grupie osób ze stażem pracy do 1 roku (o 1,3 p. proc.), a największy wzrost w grupie osób ze stażem pracy 1-5 lat (o 1,0 p. proc.) (zob. tabela 9).

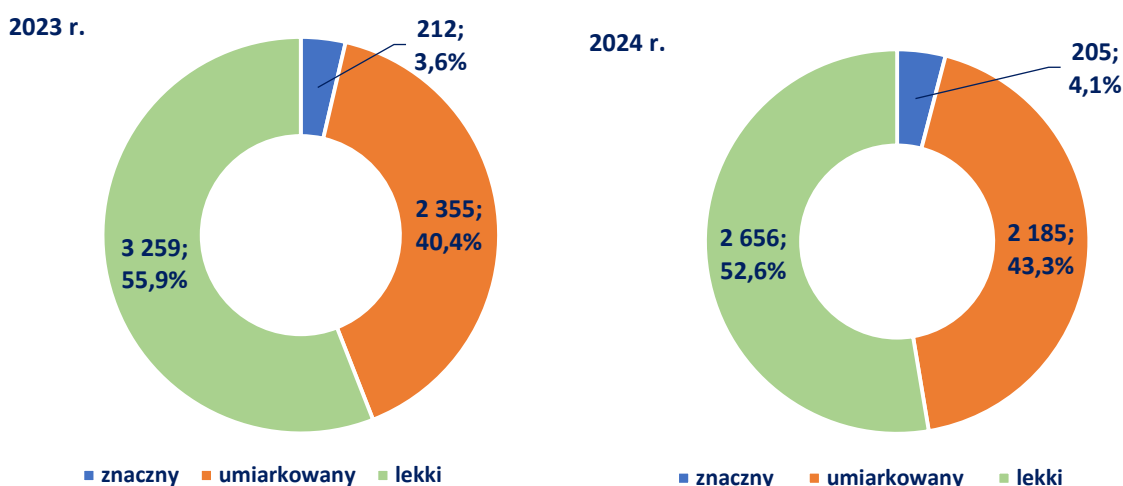
Tabela 9. Bezrobotne osoby z niepełnosprawnościami według stażu pracy (stan na 31.XII)

Staż pracy	Liczba osób w 2023 r.	% udział w 2023 r.	Liczba osób w 2024 r.	% udział w 2024 r.	Wzrost/spadek udziału
do 1 roku	1 167	20,0	943	18,7	-1,3
1-5	1 184	20,3	1 077	21,3	1,0
5-10	903	15,5	779	15,4	-0,1
10-20	1 024	17,6	910	18,0	0,4
20-30	711	12,2	578	11,5	-0,7
30 lat i więcej	247	4,2	219	4,3	0,1
bez stażu	590	10,1	540	10,7	0,6
Razem	5 826	100,0	5 046	100,0	-

2.3.5 Stopień i przyczyny niepełnosprawności osób bezrobotnych ⁶

Według danych na koniec 2024 r. w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego ponad połowę zarejestrowanych stanowiły osoby z orzeczonym lekkim stopniem niepełnosprawności (52,6%), ale w stosunku do 2023 r. odnotowano spadek zarówno ich liczby jak i udziału (-603 osoby; -3,3 p. proc.). Z kolei w przypadku bezrobotnych z orzeczonym umiarkowanym stopniem niepełnosprawności mamy do czynienia jednocześnie ze spadkiem ich liczby (o 170 osób) i wzrostem udziału w populacji bezrobotnych z niepełnosprawnościami o 2,9 p. proc. Najmniejszą grupę stanowiły osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności – 205 osób, tj. 4,1% (spadek o 7 osób; wzrost udziału o 0,5 p. proc.) (zob. wykres 8).

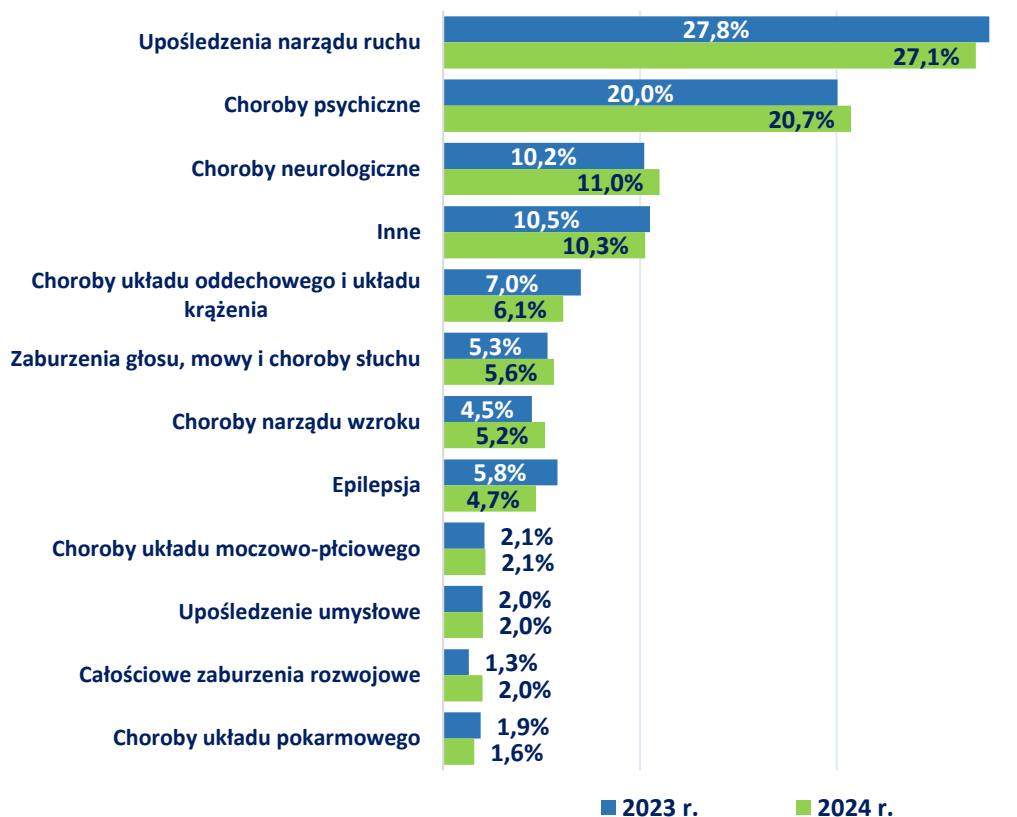
Wykres 8. Stopień niepełnosprawności osób bezrobotnych (stan na 31.XII)

Analizując przyczyny kwalifikujące do niepełnosprawności, niezmiennie najpowszechniejsze są kłopoty związane z funkcjonowaniem narządu ruchu (zob. wykres 9). Jednak należy zauważyć, że udział osób z niepełnosprawnościami z tytułu upośledzenia narządu ruchu zmniejszył się w stosunku do 2023 r., a wzrósł udział zarejestrowanych bezrobotnych z chorobami psychicznymi, neurologicznymi, zaburzeniami głosu, mowy oraz narządu wzroku, a także całościowymi zaburzeniami rozwojowymi.

⁶ Źródło: sprawozdania MRPiPS-07 - o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu za rok 2023 i 2024

Wykres 9. Przyczyny niepełnosprawności osób bezrobotnych (stan na 31.XII); dane w %

3 Osoby z niepełnosprawnościami poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu w województwie śląskim

3.1 Osoby z niepełnosprawnościami zarejestrowane jako poszukujące pracy w powiatowych urzędach pracy

Według stanu na koniec 2024 roku w województwie śląskim zarejestrowanych było 685 osób z niepełnosprawnościami poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu. W porównaniu do roku poprzedniego liczebność tej kategorii zewidencjonowanych zmniejszyła się o 54 osoby, tj. o 7,3%.

Mężczyźni w tej kategorii, podobnie jak wśród bezrobotnych osób z niepełnosprawnościami, również stanowili ponad połowę zarejestrowanych (64,2%). W porównaniu do końca 2023 r. ich liczebność spadła o 23 osoby, ale wzrósł ich udział (o 1,5 p. proc.). Wśród kobiet natomiast odnotowano spadek zarówno ich liczby jak i udziału (-31 osób; -1,5 p. proc.).

Mieszkańcy miast stanowili zdecydowaną większość w tej kategorii zarejestrowanych, przy czym w stosunku do 2023 r. odnotowano spadek ich liczby (o 41 osób) i wzrost udziału w omawianej populacji o 0,6 p. proc. Wśród mieszkańców wsi odnotowano spadek zarówno ich liczebności (o 13 osób) jak i udziału (o 0,6 p. proc.).

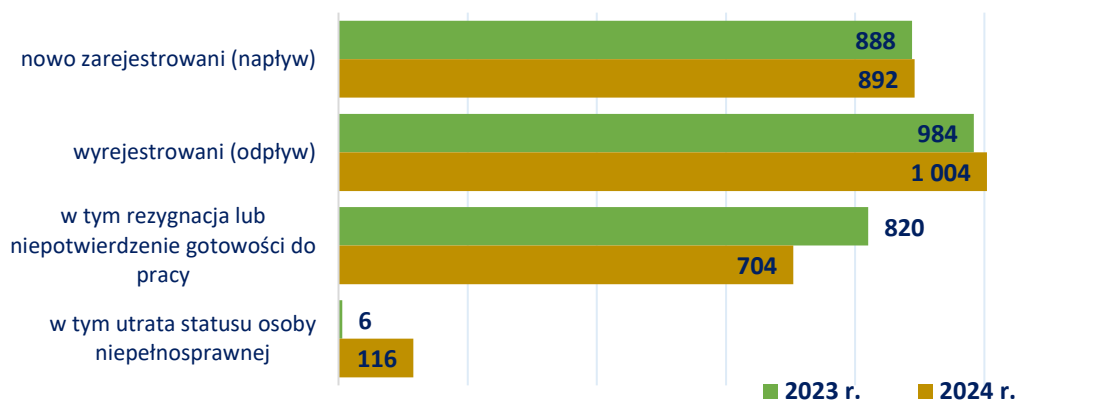
Wśród poszukujących pracy w omawianej kategorii, co czwarty zarejestrowany nie posiadał kwalifikacji zawodowych, a liczebność tych osób spadła w stosunku do roku ubiegłego (o 15 osób) podobnie jak udział (-0,1 p. proc.) (zob. tabela 10).

Tabela 10. Osoby z niepełnosprawnościami poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu (stan na 31.XII)

Wyszczególnienie	Osoby w 2023 r.	% udział w 2023 r.	Osoby w 2024 r.	% udział w 2024 r.	Spadek/wzrost w osobach	Spadek/wzrost udziału w p. proc.
Poszukujący pracy z niepełnosprawnościami ogółem	739	100,0	685	100,0	-54	-
Mężczyźni z niepełnosprawnościami poszukujący pracy	463	62,7	440	64,2	-23	1,5
Kobiety z niepełnosprawnościami poszukujące pracy	276	37,3	245	35,8	-31	-1,5
Mieszkańcy miast z niepełnosprawnościami poszukujący pracy	617	83,5	576	84,1	-41	0,6
Mieszkańcy wsi z niepełnosprawnościami poszukujący pracy	122	16,5	109	15,9	-13	-0,6
Osoby bez kwalifikacji	198	26,8	183	26,7	-15	-0,1

Na przestrzeni 2024 r. w powiatowych urzędach pracy w województwie śląskim zarejestrowano 892 osoby z niepełnosprawnościami poszukujące pracy, czyli o 4 osoby, tj. o 0,5% więcej niż w ubiegłym roku. Z kolei w tym samym okresie wyrejestrowano z ewidencji 1 004 osoby z omawianej kategorii, czyli o 20 osób, tj. o 2,0% więcej niż w 2023 r. Wśród wyrejestrowań 70,1% stanowił odpływ tych osób z powodu rezygnacji lub niepotwierdzenia gotowości do pracy, który był niższy o 13,2 p. proc. w stosunku do roku poprzedniego (2023 r. – 83,3%). Co dziewiąty poszukujący pracy w omawianej kategorii był wyrejestrowany z powodu utraty statusu osoby niepełnosprawnej (11,6%) (2023 r. – 0,6%). Wyrejestrowania z powodu podjęcia pracy to zaledwie 7 osób w omawianym okresie (zob. wykres 10).

Wykres 10. Nowo zarejestrowane i wyrejestrowane osoby z niepełnosprawnościami poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu na przestrzeni roku 2023 i 2024

3.2 Terytorialne zróżnicowanie osób z niepełnosprawnościami poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy

Charakterystyczną cechą dla poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu osób z niepełnosprawnościami w województwie śląskim jest stosunkowo duże zróżnicowanie pod względem liczby zarejestrowanych. Najwięcej zaewidencjonowanych na koniec 2024 r. było w powiecie cieszyńskim (49 osób) oraz miastach na prawach powiatu: Siemianowicach Śląskich (48 osób) i Częstochowie (45 osób). Natomiast najmniej zewidencjonowano w Świętochłowicach (1 osoba), Piekarach Śląskich (2 osoby) oraz w powiecie bieruńsko – lędzińskim (4 osoby). W stosunku do 2023 r. w 20 powiatach nastąpił spadek udziału poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu osób z niepełnosprawnościami (największy w powiecie wodzisławskim i pszczyńskim – po 1,3 p. proc.), w 15 powiatach odnotowano wzrost (największy w Częstochowie o 1,7 p. proc. i powiecie cieszyńskim – o 1,5 p. proc.), a tylko w powiecie zawierciańskim wskaźnik ten pozostał na tym samym poziomie (zob. tabela 11).

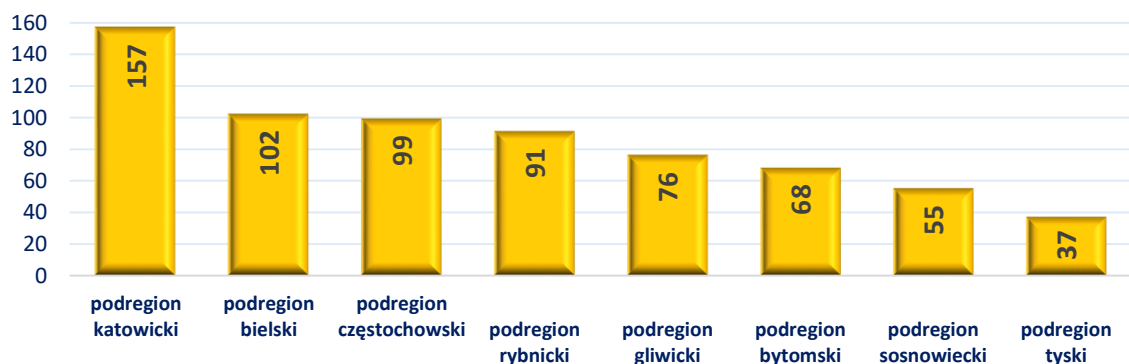
Tabela 11. Osoby z niepełnosprawnościami poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu według powiatów (stan na 31.XII)

Powiaty	Osoby 2023 r.	% udział wśród ogółu	Osoby 2024 r.	% udział wśród ogółu	Wzrost/spadek udziału w p. proc.
Będziński	11	1,5	5	0,7	-0,8
Bielski	9	1,2	11	1,6	0,4
Cieszyński	42	5,7	49	7,2	1,5
Częstochowski	7	0,9	16	2,3	1,4
Gliwicki	17	2,3	15	2,2	-0,1
Kłobucki	30	4,1	24	3,5	-0,6
Lubliniecki	22	3,0	17	2,5	-0,5
Mikołowski	9	1,2	6	0,9	-0,3
Myszkowski	19	2,6	14	2,0	-0,6
Pszczyński	17	2,3	7	1,0	-1,3
Raciborski	12	1,6	10	1,5	-0,1
Rybnicki	12	1,6	9	1,3	-0,3
Tarnogórski	24	3,2	21	3,1	-0,1
Bieruńsko-Lędziński	3	0,4	4	0,6	0,2
Wodzisławski	35	4,7	23	3,4	-1,3
Zawierciański	17	2,3	16	2,3	0,0
Żywiecki	3	0,4	7	1,0	0,6
Bielsko-Biała	27	3,7	35	5,1	1,4
Bytom	25	3,4	28	4,1	0,7
Chorzów	17	2,3	9	1,3	-1,0
Częstochowa	36	4,9	45	6,6	1,7
Dąbrowa Górnicza	16	2,2	11	1,6	-0,6
Gliwice	21	2,8	22	3,2	0,4

Powiaty	Osoby 2023 r.	% udział wśród ogółu	Osoby 2024 r.	% udział wśród ogółu	Wzrost/spadek udziału w p. proc.
Jastrzębie-Zdrój	22	3,0	25	3,6	0,6
Jaworzno	42	5,7	41	6,0	0,3
Katowice	34	4,6	31	4,5	-0,1
Mysłowice	9	1,2	9	1,3	0,1
Piekary Śląskie	3	0,4	2	0,3	-0,1
Ruda Śląska	26	3,5	18	2,6	-0,9
Rybnik	22	3,0	16	2,3	-0,7
Siemianowice Śląskie	60	8,1	48	7,0	-1,1
Sosnowiec	27	3,7	23	3,4	-0,3
Świętochłowice	4	0,5	1	0,1	-0,4
Tychy	17	2,3	20	2,9	0,6
Zabrze	37	5,0	39	5,7	0,7
Żory	5	0,7	8	1,2	0,5
Razem województwo	739	100,0	685	100,0	-

W końcu grudnia 2024 r. najwięcej osób z niepełnosprawnościami poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu zarejestrowanych było w podregionie katowickim (22,9% ogółu poszukujących pracy w tej kategorii). Najmniej poszukujących pracy z niepełnosprawnościami pozostawało w rejestrach powiatowych urzędów pracy w podregionie tyskim (5,4%) (zob. wykres 11).

Wykres 11. Osoby poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu według podregionów. Stan na 31.12.2024 r.

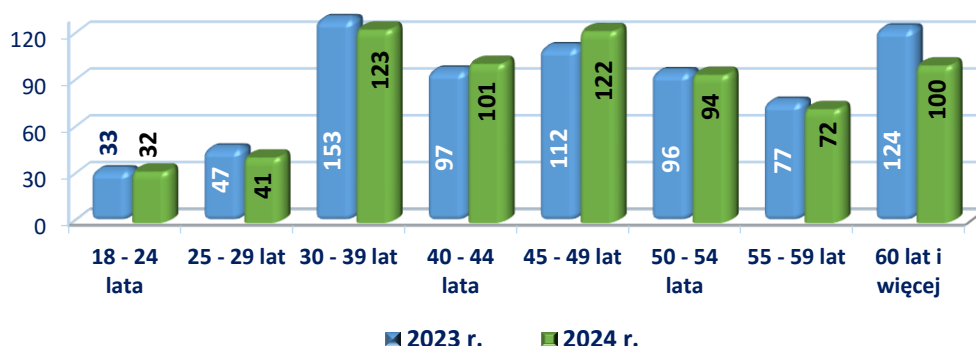

3.3 Cechy demograficzno-społeczne osób z niepełnosprawnościami poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu

3.3.1 Osoby z niepełnosprawnościami poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu według wieku

Na koniec 2024 r. wśród poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu osób z niepełnosprawnościami najliczniejszą grupę stanowili zarejestrowani w wieku od 30 do 49 lat (346 osób, tj. 50,5%). Osoby młode do 30 r. ż. to zaledwie, co dziewiąty zarejestrowany (73 osoby, tj. 10,7%), a osoby w wieku 50+ stanowiły jedną trzecia tej subpopulacji (266 osób, tj. 38,8%) (zob. wykres 12).

Wykres 12. Osoby z niepełnosprawnościami poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu według wieku (stan na 31.XII)

3.3.2 Osoby z niepełnosprawnościami poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu według wykształcenia

Z danych na koniec 2024 r. wynika, że ponad połowa zarejestrowanych poszukujących pracy z niepełnosprawnościami zakończyła swoją edukację na poziomie szkoły zasadniczej zawodowej/branżowej albo gimnazjum lub niższego wykształcenia (50,1%). Z kolei co trzeci z nich legitymował się wykształceniem średnim ogólnokształcącym lub policealnym i średnim zawodowym/branżowym (32,9%), a co szósty posiadał wykształcenie wyższe (17,1%) (zob. tabela 12).

Tabela 12. Osoby z niepełnosprawnościami poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu według wykształcenia (stan na 31.XII)

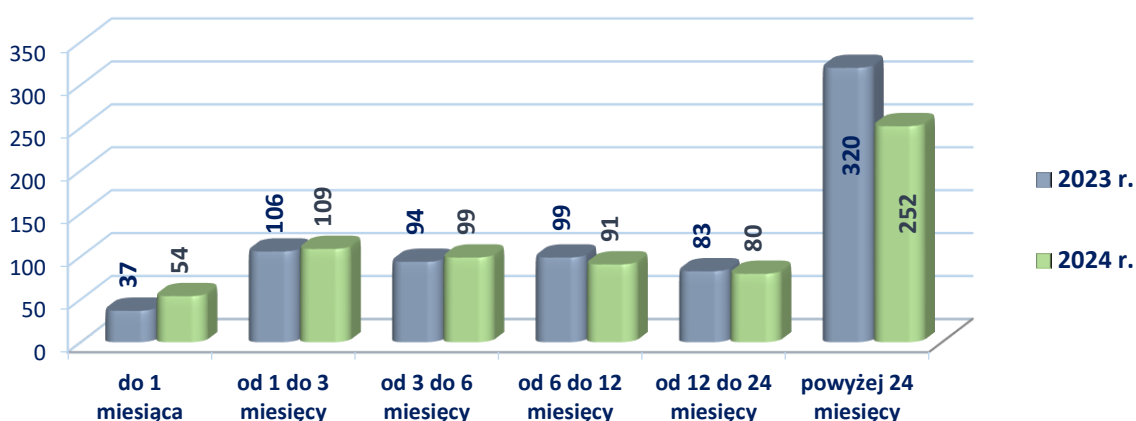
Wykształcenie	Liczba osób w 2023 r.	% udział w 2023 r.	Liczba osób w 2024 r.	% udział w 2024 r.	Wzrost/spadek udziału
Wyższe	120	16,2	117	17,1	0,9
Policealne i średnie zawodowe/branżowe	139	18,8	149	21,8	3,0
Średnie ogólnokształcące	79	10,7	76	11,1	0,4
Zasadnicze zawodowe/branżowe	207	28,0	176	25,7	-2,3
Gimnazjalne/podstawowe i poniżej	194	26,3	167	24,4	-1,9
Razem	739	100,0	685	100,0	-

Porównując dane rok do roku należy stwierdzić, że spadek udziału osób z niepełnosprawnościami poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu wystąpił w dwóch najniższych kategoriach według poziomu wykształcenia, przy czym największy w grupie legitymującej się zasadniczym zawodowym/branżowym (o -2,3 p. proc.). W pozostałych kategoriach odnotowano wzrost, największy wśród osób posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe/branżowe (o 3,0 p. proc.).

3.3.3 Osoby z niepełnosprawnościami poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu według czasu pozostawania bez pracy

Analizując strukturę omawianej kategorii osób pod względem czasu pozostawania bez pracy, można zauważyć, że w końcu 2024 roku jedynie 7,9% tych osób pozostawało poza zatrudnieniem do 1 miesiąca (54 osoby). Najliczniejszą grupę osób z niepełnosprawnościami poszukujących pracy stanowili pozostający bez zatrudnienia nieprzerwanie powyżej 12 miesięcy (332 osoby, tj. 48,5%) (zob. wykres 13).

Wykres 13. Osoby z niepełnosprawnościami poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu według czasu pozostawania bez pracy (stan na 31.XII)

3.3.4 Osoby z niepełnosprawnościami poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu według dotychczasowego stażu pracy

W końcu 2024 r. 72,7% ogółu zarejestrowanych poszukujących pracy z niepełnosprawnościami to osoby poprzednio pracujące. Najliczniejszą grupę stanowili poszukujący pracy ze stażem pracy pomiędzy 1 a 5 lat (130 osób), a ich udział wśród ogółu zaewidencjonowanych osób z niepełnosprawnościami był również najwyższy i wynosił 19,0%. W stosunku do 2023 r. największy spadek udziału poszukujących pracy z niepełnosprawnościami odnotowuje się w grupie osób bez stażu pracy (o 3,0 p. proc.), a największy wzrost w grupie osób ze stażem pracy 5-10 lat (o 2,7 p. proc.) (zob. tabela 13).

Tabela 13. Osoby z niepełnosprawnościami poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu według stażu pracy (stan na 31.XII)

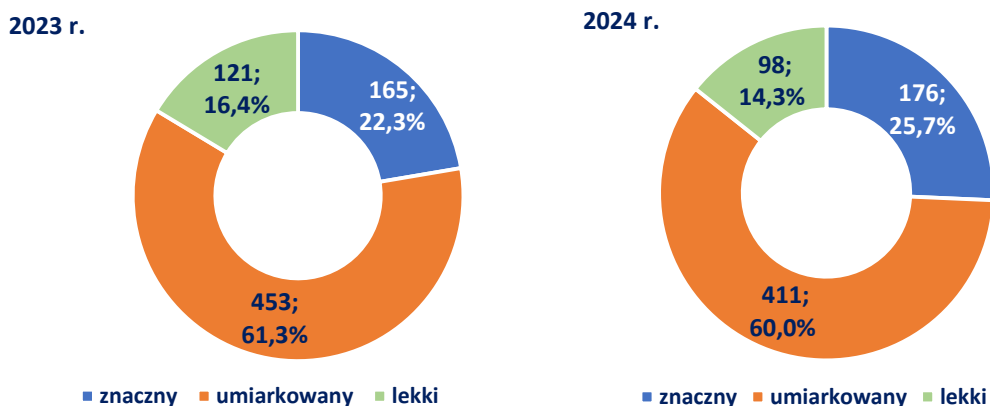
Staż pracy	Liczba osób w 2023 r.	% udział w 2023 r.	Liczba osób w 2024 r.	% udział w 2024 r.	Wzrost/spadek udziału
do 1 roku	119	16,1	110	16,1	0,0
1-5	137	18,5	130	19,0	0,5
5-10	81	11,0	94	13,7	2,7
10-20	98	13,3	96	14,0	0,7
20-30	64	8,7	51	7,4	-1,3
30 lat i więcej	16	2,2	17	2,5	0,3
bez stażu	224	30,3	187	27,3	-3,0
Razem	739	100,0	685	100,0	-

3.3.5 Stopień i przyczyny niepełnosprawności osób poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu⁷

Według danych na koniec 2024 r. w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego ponad połowę osób poszukujących pracy w omawianej kategorii stanowiły osoby z orzeczoną umiarkowaną stopniem niepełnosprawności (60,0%), a w stosunku do 2023 r. odnotowano spadek zarówno ich liczby jak i udziału (o -42 osoby; -1,3 p. proc.). Podobnie w przypadku poszukujących pracy z lekkim stopniem niepełnosprawności mamy do czynienia jednocześnie ze spadkiem ich liczby (o 23 osoby) i udziału o 2,1 p. proc. Jedynie wśród poszukujących pracy z orzeczoną znaczną stopniem niepełnosprawności odnotowano wzrost zarówno ich liczby jak i udziału (o 11 osób; o 3,4 p. proc.) (zob. wykres 14).

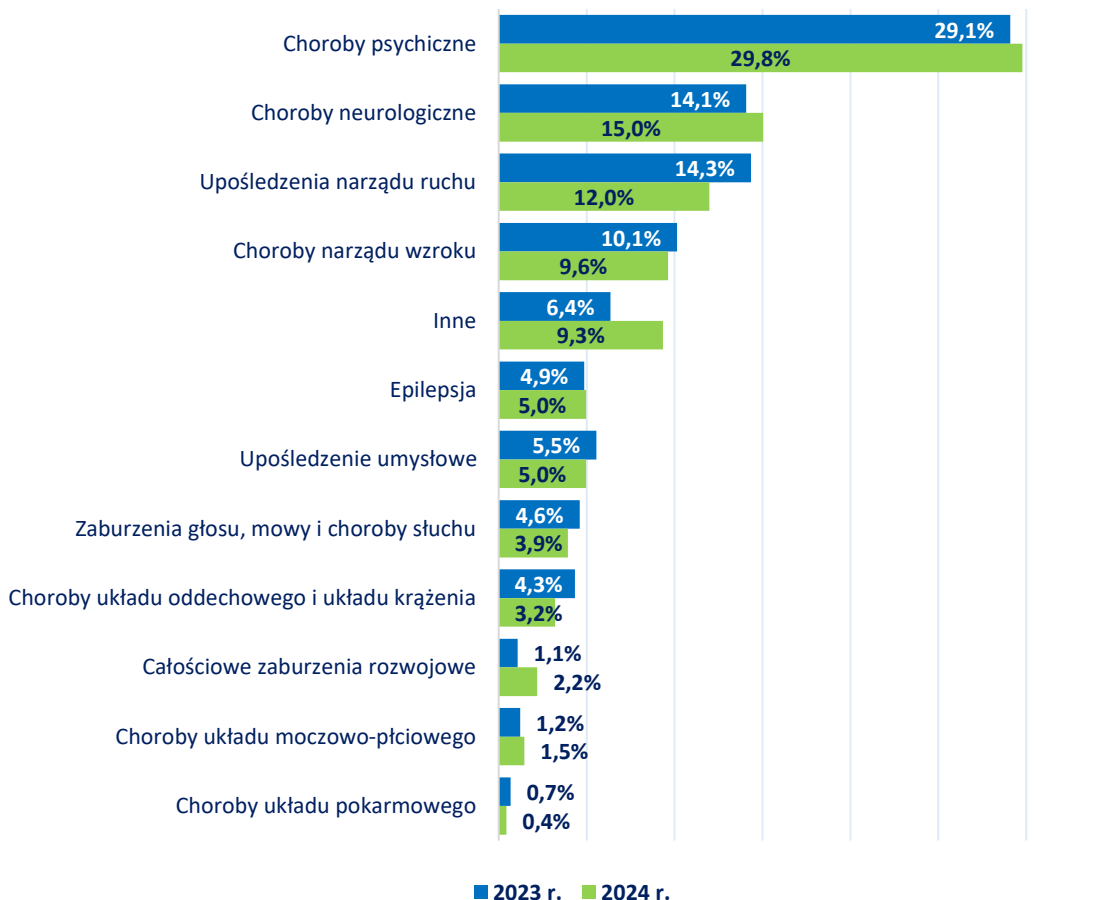
⁷ Źródło: sprawozdania MRPiPS-07 - o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu za rok 2023 i 2024

Wykres 14. Stopień niepełnosprawności osób poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu (stan na 31.XII); dane w %

Analizując przyczyny kwalifikujące do niepełnosprawności, najpowszechniejsze są choroby psychiczne, neurologiczne i upośledzenie narządu ruchu, przy czym należy zauważyć, że udział osób z niepełnosprawnościami z tytułu chorób psychicznych i neurologicznych wzrósł, a zmniejszył się udział zarejestrowanych poszukujących pracy z niepełnosprawnością z powodu upośledzeniem narządu ruchu, (zob. wykres 15).

Wykres 15. Przyczyny niepełnosprawności osób poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu (stan na 31.XII); dane w %

Podsumowanie

Zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami

Na koniec października 2024 r. w województwie śląskim liczba osób z niepełnosprawnościami pracujących w gospodarce narodowej wyniosła 52,0 tys., w tym 27,3 tys. kobiet, tj. 52,5%. Zdecydowana większość osób z tej kategorii pracowała w sektorze prywatnym (41,5 tys. osób, tj. 79,7%).

W 2024 r. w województwie śląskim liczba osób z niepełnosprawnościami pracujących w gospodarce narodowej wyniosła 52,0 tys. W porównaniu do 2023 r. nastąpił niewielki spadek ich liczebności (o 40 osób, tj. o 0,1%). Wśród kobiet sytuacja była odwrotna – na koniec października 2024 r. liczba pań wyniosła 27,3 tys., a w porównaniu do roku ubiegłego ich liczebność nieco wzrosła (o 467 osób, tj. o 1,7%) podobnie jak udział w populacji pracujących (o 0,9 p. proc.). Nadal zdecydowana większość osób z tej kategorii pracowała w sektorze prywatnym (41,5 tys. osób; 79,7%), mimo że ich liczebność spadła podobnie jak udział (o 534 osoby, tj. o 1,0 p. proc.). Najwięcej osób z niepełnosprawnościami zatrudnionych było w podregionie katowickim (9,2 tys. osób) z czego ponad połowę stanowiły kobiety (4,9 tys. osób, tj. 52,3%), a najmniej w podregionie tyskim – 3,3 tys. osób, w tym 1,7 tys. kobiet, tj. 50,4% ogółu zarejestrowanych pracujących z niepełnosprawnościami.

W województwie śląskim wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata wyniósł w IV kwartale 2024 r. 35,5% (Polska – 30,1%) i w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego był niższy o 3,2 p. proc. Śląskie w IV kwartale 2024 r. zajmowało 6 miejsce w kraju pod względem wartości omawianego wskaźnika (IV kwartał 2023 r. – 3 miejsce).

Województwo śląskie jest jednym z ośmiu województw, w których wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w ciągu roku zmniejszył się (najbardziej w województwie lubelskim – o 6,2 p. proc.). Natomiast w pozostałych województwach wartość tego wskaźnika wzrosła (najbardziej w województwie podlaskim (o 11,1 p. proc.) oraz w województwie świętokrzyskim (o 10,2p. proc.)

W 2024 r. na Śląsku w 70 zakładach pracy chronionej pracowało (ZPCh) 10,3 tys. osób, w tym niemal 8,0 tys. osób z niepełnosprawnościami (w stosunku do 2023 r. – spadek o 6 podmiotów). W śląskich ZPCh najwięcej zatrudnionych posiadało umiarkowany stopień niepełnosprawności – 71,7% (wzrost o 1,8 p. proc. w stosunku do 2023 r.). Co szósty legitymował się lekkim stopniem niepełnosprawności – 17,7% (spadek o 2,3 p. proc.), a co dziewiąty znacznym (wzrost o 0,5 p. proc.).

W omawianym okresie w naszym województwie istniało 16 zakładów aktywności zawodowej (ZAZ), w których pracowało 1,0 tys. osób, w tym 0,8 tys. osób z niepełnosprawnościami (w stosunku do 2023 r. – wzrost o 1 podmiot). Ponad połowa zatrudnionych w ZAZ posiadała znaczny stopień niepełnosprawności (59,4%), a ponad jedna trzecia umiarkowany (40,2%). Osoby z orzeczonym lekkim stopniem były zatrudniane sporadycznie. W stosunku do 2023 r. zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami w ZAZ minimalnie wzrosło (o 18 osób, tj. o 2,2%).

Na przestrzeni 2024 r. do powiatowych urzędów pracy w województwie śląskim zgłoszono 2,6 tys. informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej dla osób z niepełnosprawnościami (w stosunku do 2023 r. spadek o 19,4%). Z kolei liczba wszystkich zgłoszonych ofert pracy w tym okresie wyniosła 107,0 tys. (w stosunku do 2023 r. spadek o 8,2%). Dynamika spadku była zdecydowanie wyższa wśród ofert pracy dla osób z niepełnosprawnościami.

Bezrobotne osoby z niepełnosprawnościami zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy w województwie śląskim

Na koniec 2024 r. osoby z niepełnosprawnościami zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy na Śląsku jako bezrobotne stanowiły 8,1% populacji bezrobotnych (5,0 tys. osób). W porównaniu do roku poprzedniego liczebność tej kategorii osób zmniejszyła się o 780 osób, tj. o 13,4%.

Mężczyźni stanowili ponad połowę omawianej subpopulacji (55,7%), przy czym w stosunku do 2023 r. odnotowano spadek ich liczby o 416 osób i wzrost udziału o 0,3 p. proc. Wśród kobiet natomiast odnotowano spadek zarówno ich liczby jak i udziału (-364 osoby; -0,3 p. proc.).

Mieszkańcy miast stanowili zdecydowaną większość w tej kategorii bezrobotnych (81,4%), przy czym w stosunku do 2023 r. odnotowano spadek ich liczby (o 623 osoby) i wzrost udziału w omawianej subpopulacji o 0,2 p. proc. Wśród mieszkańców wsi odnotowano spadek zarówno ich liczebności jak i udziału (o 157 osób; o 0,2 p. proc.).

Wśród bezrobotnych z niepełnosprawnościami 664 osoby, tj. 13,2% miały prawo do zasiłku, a w stosunku do 2023 r. nastąpił wzrost zarówno liczebności w tej kategorii zarejestrowanych jak i ich udziału (o 10 osób; o 1,9 p. proc.).

Na przestrzeni 2024 r. w powiatowych urzędach pracy na Śląsku zarejestrowano 8,6 tys. osób z niepełnosprawnościami (wzrost o 432 osoby, tj. o 5,3% w stosunku do 2023 r.). Z kolei w tym samym okresie wyrejestrowano 9,4 tys. osób z omawianej kategorii (o 1,5 tys. osób, tj. o 18,9% więcej niż w 2023 r.). Wśród wyrejestrowań 37,9% stanowił odpływ bezrobotnych z powodu podjęcia pracy, który był niższy o 7,2 p. proc. w stosunku do roku poprzedniego (2023 r. – 45,1%). W przypadku podjęć pracy, co dziesiąte odnosiło się do pracy subsydiowanej (10,0%; 2023 r. - 8,8%).

Charakterystyczną cechą bezrobocia, w tym bezrobocia osób z niepełnosprawnościami w województwie śląskim jest stosunkowo duże zróżnicowanie terytorialne. Najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2024 r. było w miastach na prawach powiatu: Częstochowie (493 osoby), Bielsku - Białej (304 osoby) oraz Sosnowcu (232 osoby), a najmniej w: powiecie bieruńsko – lędzińskim (24 osoby), Piekarach Śląskich (53 osoby) oraz Świętochłowicach (54 osoby). W przypadku udziału osób z niepełnosprawnościami w ogólnej liczbie bezrobotnych najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w: Bielsko - Białej (15,0%), Częstochowie (13,8%) i powiecie raciborskim (10,2%). Porównując dane rok do roku zaobserwowano, iż w większości powiatów naszego województwa nastąpił spadek wartości omawianego wskaźnika. Jego wzrost odnotowano jedynie w Żorach (o 2,0 p. proc.), a w powiecie myszkowskim pozostał na tym samym poziomie. Najwyższy spadek odnotowano natomiast w: Chorzowie (o 4,3 p. proc.), powiecie rybnickim (o 3,6 p. proc.) oraz Świętochłowicach (o 3,5 p. proc.). Z kolei biorąc pod uwagę zróżnicowanie terytorialne bezrobocia osób z niepełnosprawnościami według podregionów województwa śląskiego należy zaznaczyć, że najwięcej zarejestrowanych było w podregionach bielskim i częstochowskim (po 17,2% ogółu bezrobotnych w tej kategorii). Najmniej bezrobotnych tej kategorii pozostawało w rejestrach powiatowych urzędów pracy w podregionie tyskim (5,3%).

Wśród bezrobotnych z niepełnosprawnościami dominującą kategorią były osoby w wieku 45-54 lata (31,8%), a osoby powyżej 55 roku życia stanowiły 29,9%. Jedynie, co piąta z nich to osoba młoda w wieku do 35 lat (18,7%).

Ponad połowa bezrobotnych z niepełnosprawnościami legitymowała się wykształceniem

gimnazjalnym/podstawowym i poniżej lub zasadniczym zawodowym (59,5%). Z kolei co trzeci z nich legitymował się wykształceniem średnim ogólnokształcącym lub policealnym i średnim zawodowym/branżowym (31,3%), a zaledwie 9,2% posiadało wykształcenie wyższe. Porównując dane rok do roku należy stwierdzić, że spadek udziału bezrobotnych z niepełnosprawnościami wystąpił w dwóch najniższych kategoriach według poziomu wykształcenia, przy czym największy w grupie legitymującej się wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym i poniżej (o -2,2 p. proc.). W pozostałych kategoriach odnotowano wzrost, największy wśród osób posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe/branżowe (o 1,8 p. proc.).

Bezrobotne osoby z niepełnosprawnościami pozostawały w rejestrach urzędów pracy stosunkowo długo. Najlichnieszą grupę stanowili pozostający bez zatrudnienia nieprzerwanie powyżej 12 miesięcy (2,2 tys. osób, tj. 43,2%). W końcu 2024 roku jedynie 8,0% osób z niepełnosprawnościami pozostawało poza zatrudnieniem do 1 miesiąca.

Zdecydowana większość omawianej subpopulacji to osoby poprzednio pracujące (89,3%), a najlichnieszą grupę stanowili bezrobotni ze stażem pracy 1-5 lat (1,1 tys. osób; 21,3%). W stosunku do 2023 r. największy spadek udziału bezrobotnych z niepełnosprawnościami odnotowano w grupie osób ze stażem pracy do 1 roku (o 1,3 p. proc.), a największy wzrost w grupie osób ze stażem pracy 1-5 lat (o 1,0 p. proc.).

Na koniec 2024 r. w powiatowych urzędach pracy na Śląsku ponad połowę zarejestrowanych stanowiły osoby z orzecznym lekkim stopniem niepełnosprawności (52,6%), ale w stosunku do 2023 r. odnotowano spadek zarówno ich liczby jak i udziału (-603 osoby; -3,3 p. proc.). Z kolei w przypadku bezrobotnych z orzecznym umiarkowanym stopniem niepełnosprawności odnotowano jednocześnie spadek ich liczby i wzrost udziału w subpopulacji bezrobotnych z niepełnosprawnościami (o 170 osób; o 2,9 p. proc.). Najmniejszą grupę stanowiły osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności (4,1%; spadek o 7 osób; wzrost udziału o 0,5 p. proc.).

Analizując przyczyny kwalifikujące do niepełnosprawności, niezmiennie najpowszechniejsze są kłopoty związane z funkcjonowaniem narządu ruchu (27,1%). Jednak należy zauważyć, że udział osób z niepełnosprawnościami z tytułu upośledzenia narządu ruchu zmniejszył się w stosunku do 2023 r., a wzrósł udział zarejestrowanych bezrobotnych z chorobami psychicznymi, neurologicznymi, zaburzeniami głosu, mowy oraz narządu wzroku, a także całościowymi zaburzeniami rozwojowymi.

Osoby z niepełnosprawnościami poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu w województwie śląskim

Według stanu na koniec 2024 roku w województwie śląskim zarejestrowanych było 685 osób z niepełnosprawnościami poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu. W porównaniu do roku poprzedniego liczebność tej kategorii zarejestrowanych zmniejszyła się o 54 osoby, tj. o 7,3%.

Mężczyźni, podobnie jak wśród bezrobotnych osób z niepełnosprawnościami, stanowili ponad połowę tej subpopulacji (64,2%). W porównaniu do końca 2023 r. ich liczebność spadła o 23 osoby, ale wzrósł ich udział (o 1,5 p. proc.). Wśród kobiet natomiast odnotowano spadek zarówno ich liczby jak i udziału (-31 osób; -1,5 p. proc.).

Mieszkańcy miast, podobnie jak wśród bezrobotnych osób z niepełnosprawnościami, stanowili zdecydowaną większość w tej kategorii zarejestrowanych (84,1%), przy czym w stosunku do 2023 r.

odnotowano spadek ich liczby (o 41 osób) i wzrost udziału (o 0,6 p. proc.). Wśród mieszkańców wsi odnotowano spadek zarówno ich liczebności (o 13 osób) jak i udziału (o 0,6 p. proc.).

Wśród poszukujących pracy osób z niepełnosprawnościami, co czwarty zarejestrowany nie posiadał kwalifikacji zawodowych i mimo, że liczebność tych osób spadła w stosunku do roku ubiegłego to ich udział pozostał na podobnym poziomie (spadek o 15 osób; o -0,1 p. proc.).

Na przestrzeni 2024 r. w powiatowych urzędach pracy w województwie śląskim zarejestrowano 892 poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu osoby z niepełnosprawnościami, czyli o 4 osoby, tj. o 0,5% więcej niż w ubiegłym roku. Z kolei w tym samym okresie wyrejestrowano z ewidencji 1 004 osoby z omawianej kategorii, czyli o 20 osób, tj. o 2,0% więcej niż w 2023 r. Wśród wyrejestrowań 70,1% stanowił odpływ tych osób z powodu rezygnacji lub niepotwierdzenia gotowości do pracy, który był niższy o 13,2 p. proc. w stosunku do roku poprzedniego. Co dziewiąta osoba z niepełnosprawnością w omawianej kategorii była wyrejestrowana z powodu utraty statusu osoby niepełnosprawnej (11,6%). Wyrejestrowania z powodu podjęcia pracy to zaledwie 7 osób w omawianym okresie.

Podobnie, jak w przypadku bezrobotnych osób z niepełnosprawnościami, wśród poszukujących pracy osób z niepełnosprawnościami występuje zróżnicowanie terytorialne. Najwięcej zarejestrowanych na koniec 2024 r. było w powiecie cieszyńskim (49 osób) oraz miastach na prawach powiatu: Siemianowicach Śląskich (48 osób) i Częstochowie (45 osób), a najmniej w Świętochłowicach (1 osoba), Piekarach Śląskich (2 osoby) oraz w powiecie bieruńsko – lędzińskim (4 osoby). W stosunku do 2023 r. w 20 powiatach nastąpił spadek udziału osób z omawianej kategorii (największy w powiecie wodzisławskim i pszczyńskim – po 1,3 p. proc.), w 15 powiatach odnotowano wzrost (największy w Częstochowie o 1,7 p. proc. i powiecie cieszyńskim – o 1,5 p. proc.), a tylko w powiecie zawierciańskim wskaźnik ten pozostał na tym samym poziomie. W końcu grudnia 2024 r. najwięcej poszukujących pracy osób z niepełnosprawnościami zarejestrowanych było w podregionie katowickim (22,9% ogółu poszukujących pracy w tej kategorii), a najmniej w podregionie tyskim (5,4%).

Na koniec 2024 r. wśród poszukujących pracy osób z niepełnosprawnościami najliczniejszą grupę stanowili zarejestrowani w wieku 30-49 lat (346 osób, tj. 50,5%). Osoby młode do 30 r. ż. to zaledwie, co dziewiąty zarejestrowany (73 osoby, tj. 10,7%), a osoby w wieku 50+ stanowiły jedną trzecią tej subpopulacji (266 osób, tj. 38,8%).

Ponad połowa zarejestrowanych poszukujących pracy osób z niepełnosprawnościami zakończyła swoją edukację na poziomie szkoły zasadniczej zawodowej/branżowej albo gimnazjum lub niższego wykształcenia (50,1%). Z kolei co trzeci z nich legitymował się wykształceniem średnim ogólnokształcącym lub policealnym i średnim zawodowym/branżowym (32,9%), a co szósty posiadał wykształcenie wyższe (17,1%). Porównując dane rok do roku należy stwierdzić, że spadek udziału tych osób wystąpił w dwóch najniższych kategoriach według poziomu wykształcenia, przy czym największy w grupie legitymującej się zasadniczym zawodowym/branżowym (o -2,3 p. proc.). W pozostałych kategoriach odnotowano wzrost, największy wśród osób posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe/branżowe (o 3,0 p. proc.).

Podobnie jak w przypadku bezrobotnych osób z niepełnosprawnościami, można zauważyć, że w końcu 2024 roku jedynie 7,9% poszukujących pracy z niepełnosprawnościami pozostawało poza zatrudnieniem do 1 miesiąca, a niemal połowa z nich to osoby pozostające bez zatrudnienia nieprzerwanie powyżej 12 miesięcy (48,5%).

Większość zarejestrowanych poszukujących pracy z niepełnosprawnościami to osoby poprzednio pracujące (72,7%). Najliczniejszą grupę stanowiły osoby ze stażem pracy 1-5 lat (130 osób; 19,0%). W stosunku do 2023 r. największy spadek udziału poszukujących pracy z niepełnosprawnościami odnotowuje się w grupie osób bez stażu pracy (o 3,0 p. proc.), a największy wzrost w grupie osób ze stażem pracy 5-10 lat (o 2,7 p. proc.).

Według danych na koniec 2024 r. w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego ponad połowę osób poszukujących pracy w omawianej kategorii stanowiły osoby z orzeczoną umiarkowaną stopniem niepełnosprawności (60,0%), a w stosunku do 2023 r. odnotowano spadek zarówno ich liczby jak i udziału (o -42 osoby; -1,3 p. proc.). Podobnie w przypadku poszukujących pracy z lekkim stopniem niepełnosprawności mamy do czynienia jednocześnie ze spadkiem ich liczby i udziału (o 23 osoby; o 2,1 p. proc.). Jedynie wśród poszukujących pracy z orzeczoną znaczną stopniem niepełnosprawności odnotowano wzrost zarówno ich liczby jak i udziału (o 11 osób; o 3,4 p. proc.).

Przyczyny kwalifikujące do niepełnosprawności to najczęściej choroby psychiczne, neurologiczne i upośledzenia narządu ruchu (odpowiednio: 29,8%; 15,0%; 12,0%). W przypadku chorób psychicznych i neurologicznych odnotowuje się wzrost ich udziału w stosunku do 2023 r. (odpowiednio: o 0,7 p. proc.; o 0,9 p. proc.), a w przypadku upośledzenia narządu ruchu spadek o 2,3 p. proc.